

cultuur eindhoven

Advies Cultuurraad CultuurStation

Eindhoven, 21 april 2017

CultuurStation

Organisatie

Het Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE) besteedt al sinds 2005 aandacht aan de bemiddeling tussen cultuur en onderwijs. Binnen haar organisatie is daarvoor het CultuurStation in het leven geroepen. De stichting CultuurStation die nu een aanvraag voor de bemiddelingsfunctie heeft ingediend is een nieuw opgerichte stichting (2017) die het onderdeel CultuurStation van het Centrum voor de Kunsten (CKE) met ingang van 1 augustus 2017 op een zelfstandige, onafhankelijke manier voortzet.

Het CKE volgt hiermee het advies van de Cultuurraad over de BIS functie Cultuureducatie op. Daarin wordt gevraagd om een brede, vraaggerichte en pro-actieve invulling van de bemiddelingsfunctie waarbij de vraag van het onderwijs leidend is en de volle breedte van het culturele veld wordt betrokken. Deze bemiddelingsfunctie staat voor deskundigheidsbevordering zonder dat daarbij overlap met bestaande kennis- en expertisecentra ontstaat. De bemiddelaar ontwikkelt geen eigen aanbod.

CultuurStation wil ervoor zorgen dat alle kinderen in Eindhoven en omgeving zoveel mogelijk in aanraking komen met Cultuur en een kunstzinnige ontwikkeling krijgen. Dat wil ze vooral doen door cultuuraanbod en onderwijs met elkaar te verbinden. In samenwerking met de culturele organisaties/ aanbieders uit hun eigen omgeving zorgt CultuurStation ervoor dat alle leerlingen in Eindhoven structureel op een goede manier cultuureducatie in een doorlopende leerlijn kunnen volgen. Daarbij voert CultuurStation de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit uit (bevorderen dat scholen een beleidsplan cultuurbeleid hebben en werken vanuit een doorlopende leerlijn cultuureducatie: de Culturele Ladekast).

CultuurStation vraagt voor de uitvoering van deze onafhankelijke bemiddeling, het bieden van een kenniscentrum en organiseren/ faciliteren van een netwerk voor 2017 (periode vanaf 1 augustus) € 70.000,- en voor de periode 2018-2020 € 350.000,- per jaar.

Advies Commissie

CultuurStation stelt in haar subsidieaanvraag dat het aantal aanbieders van cultuur educatieve activiteiten de laatste jaren fors is toegenomen. Deze aanbieders zijn volgens CultuurStation niet altijd goed op de hoogte van de vraag van het onderwijs. De aanbodmarkt groeit terwijl de afzetmarkt niet in diezelfde mate toeneemt. CultuurStation is van mening dat een onafhankelijke bemiddelaar hierin veel kan betekenen. Ze geeft aan die rol te kunnen vervullen en stelt 3 taken centraal: bemiddeling, kennisbevordering en het in stand houden van een netwerk.

Artistieke kwaliteit

CultuurStation gaat in haar aanvraag niet in op de manier waarop zij artistieke kwaliteit wil borgen. De artistieke kwaliteit zal voor een groot deel worden bepaald door het aanbod vanuit de culturele sector zelf en de manier waarop Cultuur Station werkt. Als het niveau van het aanbod goed is en de werkwijze effectief kan het de kwaliteit en impact van cultuureducatie verhogen.

CultuurStation maakt echter slechts beperkt melding van eigen nieuwe initiatieven en een eigen werkwijze maar borduurt grotendeels voort op bestaand beleid.

De commissie vindt dat vakmanschap op dit gebied aanwezig is maar ziet ook ruimte voor een meer innovatieve aanpak. Ze wil CultuurStation stimuleren dit verder te ontwikkelen.

Publieksbereik

CultuurStation geeft in haar aanvraag aan zich te richten op het bereiken van zoveel mogelijk leerlingen. CultuurStation bereikt in haar huidige vorm 70% van de scholen in het primair onderwijs en 40% van de scholen in het voortgezet onderwijs. De ambitie is om het bereik in de komende periode te laten groeien naar respectievelijk 90% en 80%. De Commissie constateert dat CultuurStation dit wil doen door de inzet van cultuurcoaches die scholen ondersteunen maar mist een duidelijk plan waarin concreet aangegeven wordt hoe deze coaches de groeiambitie waar gaan maken. Die strategie moet volgens de commissie nog ontwikkeld worden.

De doelgroepen zijn door CultuurStation voldoende in kaart gebracht, de strategie om deze daadwerkelijk te bereiken is zoals gezegd nog te weinig ontwikkeld. Belangrijk is volgens de commissie ook om aan te geven welke scholen CultuurStation nu al bereikt en hoe nieuwe scholen betrokken worden. Daarbij vraagt de commissie aandacht voor spreiding over de verschillende wijken en diversiteit in onderwijsvormen. Ook komt uit de aanvraag niet naar voren hoe CultuurStation nieuwe aanbieders van culturele activiteiten wil gaan betrekken.

Omdat CultuurStation het culturele speelveld en waarschijnlijk de meeste afnemers kent acht de commissie CultuurStation in staat om een passende strategie te ontwikkelen.

Meerwaarde voor de stad

In haar aanvraag geeft CultuurStation zelf aan dat haar meerwaarde ligt in de diversiteit (bijv. door instellingen uit te dagen met vernieuwend aanbod of aanbod dat aansluit bij het DNA van de stad zoals design of urban te komen) en in een betere balans in de afname van de producten van aanbieders die zij kan bewerkstelligen.

De commissie is van mening dat een onafhankelijk platform om vraag en aanbod bij elkaar te brengen inderdaad een meerwaarde heeft voor de stad. In het voorliggend plan van CultuurStation ziet de commissie daar een eerste invulling van. Tegelijkertijd ziet ze mogelijkheden die de meerwaarde van CultuurStation nog verder kunnen vergroten.

De commissie mist in de aanvraag informatie over en reflectie op de ervaring van CultuurStation met scholen en cultuuraanbieders tot nu toe, de relatie van CultuurStation met nieuwe aanbieders en een vergelijking met andere bemiddelingsorganisaties op het gebied van cultuureducatie.

Als BIS instelling moet CultuurStation ook een sleutelrol vervullen. Voor CultuurStation ligt deze vooral in haar rol als onafhankelijke bemiddelaar en kenniscentrum. De commissie constateert dat de verbinding met Eindhovense organisaties de komende periode explicieter mag worden uitgewerkt zodat de betekenis van CultuurStation voor het Eindhovense ecosysteem duidelijker blijkt.

Voor de functie van kenniscentrum verwijst de commissie naar landelijke en provinciale kenniscentra die op dit gebied mogelijkheden bieden. Ze is niet overtuigd van de toegevoegde waarde van een kenniscentrum op het niveau van Eindhoven. Waar de commissie wel kansen ziet is in het vertalen van de landelijke en provinciale kennis naar de lokale context.

Ondernemerschap

De commissie constateert dat de organisatie voornamelijk afhankelijk is van subsidie van Cultuur Eindhoven. Echt ondernemerschap ontbreekt maar dat is verklaarbaar omdat zij in hoofdzaak landelijke regelingen en gemeentelijk beleid ten behoeve van het onderwijs uitvoert. CultuurStation geeft aan dat de financiële middelen vooral nodig zijn voor personele inzet.

De commissie is van mening dat de onderbouwing voor het gevraagde bedrag in de aanvraag sterker had gekund. Het financieel overzicht geeft naar de mening van de commissie een beperkt inzicht in de financieringsstructuur. Ze vraagt zich af of er geen aanvullende eigen inkomsten (bijvoorbeeld bijdragen van scholen) zijn en mist een specificatie van de beheerlasten en activiteitenlasten.

Conclusie

Het voorliggend plan is een voortzetting van het bestaande CultuurStation zoals dat sinds 2005 vanuit het CKE opereert maar dan in onafhankelijke vorm. De commissie ziet deze stap naar onafhankelijkheid als een goede ontwikkeling. Het is een belangrijke bijdrage aan een breed gedragen vraag die leeft in het culturele – en onderwijs veld.

De commissie is van mening dat met deze aanvraag aan de opdracht voor verzelfstandiging binnen een gegeven budget is voldaan. CultuurStation heeft met de voorliggende aanvraag een goede basis gelegd maar de commissie mist een meer ambitieuze visie op doorontwikkeling die aangeeft welke meerwaarde een onafhankelijke positie echt kan hebben voor het onderwijs en de cultuuraanbieders in Eindhoven. De commissie adviseert om niet tot 2018 te wachten met een nul meting maar deze zo snel mogelijk uit te voeren. Op basis daarvan kan Cultuur Eindhoven CultuurStation duidelijke doelstellingen en targets voor de komende periode meegeven. Daarbij denkt de commissie aan de groei van het netwerk, het te bereiken aantal en soort scholen en cultuuraanbieders.

De commissie adviseert om de aanvraag te honoreren voor het gevraagde bedrag van € 170.000,- voor 2017 (periode vanaf 1 augustus) en voor de periode 2018-2020 € 350.000,- per jaar.